

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2016. május hó 4. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt a vádlott ellen indított büntető ügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2015. évi november hó 30. napján kihirdetett 2.B.50/2014/56. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

Az első fokon eljáró törvényszék a megismételt eljárás keretében a vádlottat az ellene testi sértés büntette (1978. évi IV. törvény 170. § (1), (6) bekezdés I. fordulat) miatt emelt vád alól felmentette. Rendelkezett a bűnjelek sorsáról és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott felmentése miatt, bűnösségének megállapítása érdekében. Jogorvoslatának írásbeli indokolásában fellebbezésének irányát módosította és az indokolási kötelezettség megsértése miatt az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta. Álláspontját akként összegezte, hogy az elsőfokú bíróság a baltára vonatkozó hemogenetikai szakértői vélemény, illetve a ... igazságügyi orvosszakértő által a vádlott fizikai fogyatékoságára vonatkozó ténybeli megállapításokból eredő téves ténybeli következtetéseiből kiindulva indokolási kötelezettsége körében kizárólag a vádlotti beismerő vallomást gyengítő bizonyítékokat vonta értékelési körébe, ezen bizonyítékokat azonban a vádlotti beismerő vallomást alátámasztó és a más elkövetőt és elkövetési módot kizáró bizonyítékokkal megfelelően nem vetette össze, ezért indokolási kötelezettségét nem teljesítette.

A vádlott és védője az ítéletet tudomásul vette.

A fellebbviteli főügyészség átiratában az ügyészi fellebbezést helyes indokai alapján fenntartotta és kiegészítette. Álláspontja szerint az ügyészi fellebbezés indokolásában foglaltakon túl a történeti tényállás továbbra is megalapozatlan, mert felderítetlen, hiányos, iratellenes és téves ténybeli következtetéseket tartalmaz. Az ügy érdemében továbbra sem lehet állást foglalni ... és ... tanúkénti kihallgatása és a szükséges szembesítések hiányában. Az elsőfokú bíróság által megállapított, a vádiratban foglaltaktól jelentős mértékben eltérő tényállás amellet, hogy meg nem vádolt személyek terhére, legalábbis testi sértésre utaló történeti tényállási elemeket állapít meg, a vádlottnak a verekedéskor való jelenléte felvetésével mintegy a más által elkövetett bűncselekményhez viszonyuló passzív magatartásra, azzal való hallgatólagos egyetértésre, a

megakadályozási szándék hangoztatása ellenére is - eshetőleg - pszichikai bűnsegélyre utal. A legalábbis pszichikai bűnsegélyt megerősíti az a büntudat, amelyből eredően a vádlott a sértettet bekísérte, lefektette, vérzését csillapította, orvosi ellátáshoz azonban nyilvánvalóan a büntetőeljárás elkerülése végett, csak igen késedelmesen jutatta, és amely tények az elsőfokú ítélet indokolásában egyáltalán nem kerültek értékelésre. A bíróság tehát nem vizsgálta, hogy a vádlott amennyiben semmilyen szerepe nem volt a sértett bántalmazásában úgy miért működött közre a sértett ápolásában és a mentők értesítésében. Összességében a törvényszék ítéletének a Be. 351. § (2) bekezdés a), b), c) és d) pontjaiban írt megalapozatlansági okokból a Be. 376. § (1) bekezdése, és a Be. 373. § (1) bekezdés III/a) pontja alapján az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

Az ítéletábrát az ügyészi fellebbezés folytán a törvényszék ítéletét a Be. 348. § (1) bekezdése alapján a Be. 361. §-a szerinti nyilvános ülésen a meghozatalát megelőző eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírálatának körébe vonta. A nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség jelenlévő képviselője az átiratában foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta.

A védő az ügyészi fellebbezés elutasítását és a törvényszék ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A felülbírálat során az ítéletábrát megállapította, hogy a törvényszék a megismételt eljárásban az ítéletábrát hatályon kívül helyező végzésében leírt, a megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatásainak figyelembe vételével járt el a perrendi szabályok maradéktalan betartásával.

A megismételt eljárásban a törvényszék a vádiratban írtaktól lényegesen eltérő tényállást állapított meg, amely az ítéletábrát álláspontja szerint megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében felsorolt hiányosságoktól, ellentétben a fellebbviteli főügyészség álláspontjával, amely szerint a történeti tényállás továbbra is megalapozatlan, mivel felderítetlen, hiányos, iratellenes és téves ténybeli következtetések tartalmaz.

A vádirat a sértett bántalmazására vonatkozóan sommásan az alábbiakat rögzítette:

2011. február 23-án az esti órákban az erősen ittas állapotban lévő vádlott - ma már tisztázatlan okból - szóváltásba keveredett ... sértettel.

A szóváltás közben a vádlott felkapott egy 54 cm nyélhosszúságú, 10 cm élhosszúságú baltát és annak élével egy esetben szemből, feje bal oldalán nagy erővel megütötte ... sértettet.

... sértett és a vádlott is a lakásban lefeküdtek aludni, majd kis idő elteltével a sértett köhögni kezdett, ezért a vádlott értesítette a mentőket, akik a helyszínről a sértettet a Nyíregyházi Kórházba szállították.

A vádirati tényállással ellentétben a törvényszék nem állapította meg, hogy a vádlott okozta a sértett sérüléseit.

A bíróságnak a bizonyítás során a tényállás hiánytalan, valóságnak megfelelő tisztázására kell törekednie. A bizonyítás eredményéhez képest az ítéleti tényállás több vonatkozásban, így az elkövetés helye, ideje, módja, eszköze, motívuma, eredménye tekintetében eltérhet a vádirati tényállástól anélkül, hogy a vádelvet sértene (EH2005. 1999.)

A törvényszék a megismételt eljárás során fokozott hangsúlyt fordított a szakértői bizonyításra, így a vádlott vállizületi betegségének vizsgálatára, és az elkövetés lehetséges eszközének a vizsgálatára.

Kétségtelen, hogy az eljárás során ellentétes bizonyítékok merültek fel, így az elkövetés helyét, az elkövetés eszközét és az elkövető személyét illetően is. Maga a vádlott két alkalommal a gyanúsítottként tett vallomásaiban magára vállalta a bűncselekmény elkövetését, azonban a megismételt eljárásban felvett szakértői bizonyítás eredményei kétségesé tették a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapíthatóságát, és e körben a törvényszék az ítéletábra álláspontja szerint indokolási kötelezettségének - ellentétben az ügyészi állásponttal - eleget tett.

Kellő körültekintéssel vizsgálta, hogy a vádlott vállízületi betegsége folytán elkövethette-e úgy a cselekményt, ahogyan beismerő vallomásaiban állította. Az igazságügyi szakértői bizonyítás adatait figyelembe véve a válasz nemleges. Az pedig, hogy a sértett valamilyen más testhelyzetben lehetett, ahol a vádlottnak módjában állt őt a baltával a halántékánál megütni csupán feltételezés, és ennek vizsgálata nem volt a törvényszék feladata. Nem csupán az igazságügyi orvosszakértői vizsgálat és annak eredménye cáfolta a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapíthatóságát, hanem az igazságügyi genetikai szakértői vélemény megállapítása is, amely szerint az elkövetés eszközeként a vádban megjelölt baltán emberi eredetű vér jelenléte nem igazolható, és az is egyértelműen megállapítható, hogy az eszköz lemosásra nem került. Az eljárás során több, az elkövetés eszközeként számba jöhető kalapácsot, baltákat, kapákat, sarabolókat foglaltak le, azonban az ítéletábra álláspontja szerint - ügyészi indítvány hiányában - ezen eszközök genetikai vizsgálatára nem kellett, hogy sor kerüljön figyelemmel a Be. 75. § (1) bekezdésében írtakra.

A törvényszék számot adott arról is, hogy miért nem értett egyet a vád képviselőjének a perbeszédében előadott a hemogenetikai szakértői vizsgálatral kapcsolatos aggályaival. Összességében az ítéletábra a felülbírálat során azt állapította meg, hogy a törvényszék a megismételt eljárás során megalapozatlansági okoktól mentes tényállást állapított meg, és indokolási kötelezettségének is eleget tett, a bizonyítékokat egyenként és összességében egymással összevetve is vizsgálta, és vont le következtetést a vádlott büntetőjogi felelősségének hiányára. Az ítéletábra olyan okot, amely a törvényszék ítéletének hatályon kívül helyezését eredményezte volna nem talált. Az ügyészi fellebbezés javarészt az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét támadta, ezért a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetett.

A fellebbezési főügyészség álláspontjára reagálva a másodfokú bíróság utal még az alábbiakra. Amint az ítéletábra már korábban utalt rá a bizonyítás során a tényállás alapos és hiánytalan valóságnak megfelelő tisztázására kell törekedni, azonban ha az ügyész nem indítványozza a bíróság nem köteles a vádat alátámasztó bizonyítási eszközök beszerzésére és megvizsgálására (Be. 75. § (1) bekezdés). Az ügyben a fellebbezési főügyészség álláspontja szerint érdemben ... és ... tanúk meghallgatása hiányában érdemi döntés nem hozható. E tanúk felkutatására a törvényszék is törekedett, azonban törekvése eredményre nem vezetett, de indokát adta annak is, hogy a vádlott büntetőjogi felelősségének megítélésénél miért nem volt perdöntő jelentőségű e tanúk vallomása. Ezzel az ítéletábra is egyetért és kiegészíti még azzal is, hogy az önvádra kötelezés tilalma folytán e vallomások perdöntő jelentősége ugyancsak kétséges.

A fellebbezési főügyészség álláspontja szerint a vádlottnak a más által elkövetett bűncselekményhez viszonyuló passzív magatartása azzal való hallgatólagos egyetértése a megakadályozási szándék hangoztatása ellenére is eshetőleg pszichikai bűnsegélyre utal, amelyet megerősít az a büntudat, amelyből eredően a vádlott a sértettnek segítséget nyújtott. Az eljárás során az ítéletábra álláspontja szerint sem fizikai, sem pszichikai bűnsegélyre utaló bizonyítékok nem merültek fel, a vádlott büntudatának megállapítására pedig tények hiányában következtetni ugyancsak nem lehet. Ami a vádlottnak a közreműködését illeti a sértett ápolásában, a mentők értesítésében - ellentétben az ügyészi érveléssel - amennyiben nem így cselekedett volna maga is bűncselekményt követ el, hiszen aki nem nyújt tőle elvárható segítséget sérült, vagy olyan személynek, akinek az élete, vagy testi

épsége közvetlen veszélyben van vétség miatt büntetendő segítségnyújtás elmulasztása miatt, a büntetés miatt pedig büntett miatt szabható ki, ha a sértett meghal és életét a segítségnyújtás megmenthette volna.

Végül az ítélet 13. oldal utolsó bekezdésében az ítélőtábla felhívja a Be. 6. § (3) bekezdésének b) pontját is.

A kifejtettekre tekintettel az ítélőtábla a törvényszék ítéletét helyes indokai alapján annak járulékos rendelkezéseit is törvényesnek találva a Be. 371. § (1) bekezdésre utalással helybenhagyta.

Debrecen, 2016. május 4.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Szabóné Dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja, előadó,
Dr. Nagy Éva sk. a tanács tagja.

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 2.B.50/2014/56. számú ítélete az ítélőtábla jelen határozatával 2016. május 4. napján jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2016. május 4.

. Balla Lajos sk
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

kiadó